

Nr 213.

Ankom till riksdagens kansli den 19 juni 1941 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar för budgetåret 1941/42.

(4:e avd.)

1:o) **Statens affärsverksfonder: Statens järnvägar.** I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen under rubrik »Avskrivning av nya kapitalinvesteringar» bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens järnvägars fond för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen Försvarsberedskap vid statens järnvägar 1,500,000 kronor.

Kungl. Maj:t har vidare i propositionen nr 293, under återopande av vid denna proposition fogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 23 maj 1941, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens järnvägars fond för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen Anordningar för lastning och lossning av sockerbeter vid statens järnvägar 250,000 kronor.

Under huvudtiteln Avskrivning av nya kapitalinvesteringar uppföras anslag för täckning av den investeringsförlust, som uppstår i samband med genomförandet av helt eller delvis oräntabla nya kapitalinvesteringar. Anslagen ställas till riksgäldskontorets förfogande för att belastas i den mån investeringsanslagen uttagas och till den del som motsvarar den beräknade investeringsförlusten. Samtidigt verkställas motsvarande avskrivningar i vederbörande kapitalfonders räkenskaper. Huruvida avskrivningar skola ske direkt eller genom det avskrivna beloppets uppförande på ett värdeminskningskonto bestämmas av investeringens beskaffenhet. Närmare föreskrifter i angivna hänseende meddelas av Kungl. Maj:t i regleringsbrev för huvudtiteln.

Det till försvarsberedskap vid statens järnvägar tidigare vid denna riksdag å kapitalbudgeten anvisade anslaget å 1,500,000 kronor torde böra helt avskrivas; för ändamålet torde alltså å driftbudgeten, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, böra anvisas ett avskrivningsanslag å sagda belopp, 1,500,000

Utskottet.

kronor. Ett liknande avskrivningsanslag å 250,000 kronor torde, likaledes i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, böra anvisas för avskrivning av ett tidigare å kapitalbudgeten till anordningar för lastning och lossning av sockerbeter vid statens järnvägar anvisat anslag å 500,000 kronor. I båda fallen har tillämpats samma avskrivningsnorm, som tidigare ansetts skälig.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens järnvägars fond för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Kommunikationsdepartementet:

<i>Försvarsberedskap vid statens järnvägar</i>	kronor 1,500,000
<i>Anordningar för lastning och lossning av sockerbeter vid statens järnvägar</i> »	250,000.

2:o) **Luffarfsfonden.** I enlighet med de av 1938 års riksdag för luffarfsfonden fastställda avskrivningsnormerna böra de för denna fond för nästa budgetår anvisade investeringsanslagen, på sätt Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit, i sin helhet omedelbart avskrivas. Med tillstyrkan- de alltså av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i luffarfsfonden för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

<i>Radiofyrrar för luftfarten</i>	kronor 50,000
<i>Undersökningar för byggande och förbättring av flygplatser</i>	» 40,000
<i>Byggande och förbättring av flygplatser</i>	» 2,000,000
<i>Ersättningsanskaffning och ersättningsarbeten</i>	» 100.

3:o) **Statens allmänna fastighetsfond.** Enligt de av 1938 års riksdag godkända grunderna för avskrivning av de å statens allmänna fastighetsfond bokförda tillgångarna skola vid kapitalinvestering till fonden medel omedelbart ställas till förfogande för viss grundläggande avskrivning. Denna grundavskrivning fastställdes av riksdagen till 50 procent av anläggningskostnaden i fråga om nybyggnader för sjukhus och forskningsinstitut. Anslag för ändrings- och reparationsarbeten, vilka icke öka fastighetsvärdet, skulle helt avskrivas. Beträffande lotsverkets byggnader skulle grundavskrivning likaledes verkställas med 50 procent, dock att hamn- och fyranläggningar skulle omedelbart avskrivas.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen och propositionen nr 293 i anslutning till nu angivna avskrivningsnormer framställda förslag om anslag till grundavskrivningar för statens allmänna fastighetsfond för nästa budgetår hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Socialdepartementet:

<i>Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus</i>	kronor 2,963,000
<i>Inlösen av vissa byggnader vid statens anstalt för fallandesjuka</i>	» 9,000

Kommunikationsdepartementet:

<i>Ändringsarbeten i fastigheten nr 4 i kvarteret Kungl. Trädgården i Stockholm</i>	» 135,000

Ecklesiastikdepartementet:

<i>Uppförande av byggnad för kvinnokliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala</i>	» 250,000
<i>Nybyggnad för laboratorier för gju-teriteknik m. m. vid tekniska högskolan i Stockholm</i>	» 225,000
<i>Uppförande av byggnad för fackavdelningen för skeppsbyggeri m. m. vid Chalmers tekniska högskola</i>	» 15,000
<i>Nybyggnad för gymnastiska centralinstitutet</i>	» 300,000

Jordbruksdepartementet:

<i>Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan</i>	» 267,500
<i>Nybyggnad för statens veterinärbakteriologiska anstalt</i>	» 500,000
<i>Byggnadsarbeten vid statens skogsför-söksanstalt m. m.</i>	» 500,000

Handelsdepartementet:

<i>Säkerhetsanstalter för sjöfarten</i>	» 95,500
<i>Uppförande av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning</i>	» 200,000.

4:o) **Försvarsväsendets fastighetsfond.** I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1941/42 dels anvisa följande reservationsanslag, nämligen Marinförvaltningens delfond 3,665,000 kronor och Flygförvaltningens delfond 10,392,500 kronor, dels ock beräkna följande reservationsanslag, nämligen Arméförvaltningens delfond 15,692,500 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i propositionen nr 293, med ändring av det i statsverkspropositionen framlagda förslaget, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen Arméförvaltningens delfond 20,513,500 kronor, Marinförvaltningens delfond 4,529,000 kronor och Flygförvaltningens delfond 19,270,300 kronor.

Av det statsverkspropositionen bilagda utdraget av statsrådsprotokollet inhämtas, att chefen för finansdepartementet förordad en övergång till kollektiv avskrivning av försvarsväsendets fastighetsfond. Förslaget innebär, att endast tre avskrivningsanslag skola anvisas beträffande nämnda fond, ett för varje delfond. Vid anslagsberäkningen för de för nästa budgetår erforderliga anslagen har för vart och ett av de berörda investeringsanslagen tillämpats de av riksdagen godkända grunderna för avskrivning av anläggningar, bokförda å fonden.

Utskottet.

Till stöd för den föreslagna omläggningen utav avskrivningsnormerna för anslagen under försvarsväsendets fastighetsfond har av departementschefen åberopats den lättnad i arbetet med beräkningen av avskrivningsanslagen, som denna omläggning skulle medföra. Med beaktande härav har utskottet funnit sig böra lämna förslaget utan erinran.

I anledning av ett i propositionen nr 300 framlagt förslag om anslag till verkstadsbyggnad vid Västernorrlands regemente bör emellertid avskrivningsanslaget till arméförvaltningens delfond höjas från 20,513,500 kronor med 90,000 kronor till 20,603,500 kronor. Med tillstyrkande i övrigt av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Försvarsdepartementet:

<i>Arméförvaltningens delfond</i>	kronor	20,603,500
<i>Marinförvaltningens delfond</i>	»	4,529,000
<i>Flygförvaltningens delfond</i>	»	19,270,300.

5:o) **Statens utlåningsfonder.** I propositionen nr 293 har Kungl. Maj:t, i anslutning till i statsverkspropositionen gjorda framställningar, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens utlåningsfonder för budgetåret 1941/42 anvisa reservationsanslag om tillhoppa 11,295,000 kronor.

Fördelningen av nämnda belopp på olika utlåningsfonder framgår av efterföljande sammanställning, i vilken även angivits storleken av vederbörligt investeringsanslag ävensom den för varje fond tillämpade, utav den av räntesatsen vid utlåning från fonden beroende avskrivningsprocenten.

Lånefond	Investering kronor	Av- skrivnings- procent	Av- skrivnings- anslag kronor
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	20,000,000	21.5	4,300,000
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	11,000,000	21.5	2,365,000
Statens bosättningslånefond	3,000,000	12.5	375,000
Statens lånefond för universitetsstudier	210,000	100	210,000
Studielånefonden	200,000	100	200,000
Lånefonden för inköp av ädla avelsston	50,000	100	50,000
Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	100,000	100	100,000
Statens kaninavelslånefond	5,000	100	5,000
Jordbrukets maskinlånefond	1,700,000	20	340,000
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	5,000,000	12.5	625,000
Egnahemslånefonden	5,000,000	7	350,000
Arbetsmåbrukslånefonden	2,000,000	100	2,000,000
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motor-drift	1,500,000	25	375,000

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens utlåningsfonder för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Socialdepartementet:

<i>Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer</i>	kronor	4,300,000
<i>Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden....</i>	»	2,365,000
<i>Statens bosättningslånefond</i>	»	375,000

Ecklesiastikdepartementet:

<i>Statens lånefond för universitetsstudier</i>	»	210,000
<i>Studielånefonden</i>	»	200,000

Jordbruksdepartementet:

<i>Lånefonden för inköp av ädla avelsston</i>	»	50,000
<i>Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras</i>	»	100,000
<i>Statens kaninavelslånefond</i>	»	5,000
<i>Jordbrukets maskinlånefond</i>	»	340,000

<i>Statens sekundärlånefond för jordbrukare</i>	kronor	625,000
<i>Egnahemslånefonden</i>	»	350,000
<i>Arbetarsmåbrukslånefonden</i>	»	2,000,000
<i>Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift</i>	»	375,000.

6:o) **Fonden för låneunderstöd.** I propositionen nr 293 har Kungl. Maj:t, i anslutning till i statsverkspropositionen gjorda framställningar, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fonden för låneunderstöd för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen Lån för uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder 810,000 kronor, Lån för bostadsförbättringsverksamhet 2,970,000 kronor och Lån för anskaffande av grästorkar m. m. 200,000 kronor.

Utskottet.

Under erinran att jämväl för storleken av här ifrågavarande avskrivningsanslag de tillämpade räntesatserna vid utlåningen äro bestämmande, tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag,

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fonden för låneunderstöd för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Socialdepartementet:

<i>Lån för uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder</i>	kronor	810,000
<i>Lån för bostadsförbättringsverksamhet</i>	»	2,970,000

Jordbruksdepartementet:

<i>Lån för anskaffande av grästorkar m. m.</i>	»	200,000.

7:o) **Fonden för förlag till statsverket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 293 framställda förslag, vilket innebär omedelbar avskrivning av kapitalinvestering för oljelagringsanläggning på Gotland, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fonden för förlag till statsverket för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Handelsdepartementet:

<i>Oljelagringsanläggning på Gotland</i>	kronor	1,410,000.

8:o) **Diverse kapitalfonder.** Utskottet, som tillstyrker att en investering i arrendeegnehemsfonden i enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 293 framställda förslag och i överensstämmelse med vad tidigare tillämpats till en fjärdedel omedelbart avskrivs, hemställer,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i diverse kapitalfonder för budgetåret 1941/42 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Jordbruksdepartementet:

Arrendeegnehemsfonden kronor 375,000.

9:o) **Sammanfattning.** Anslagen till avskrivning av nya kapitalinvesteringar å riksstaten för budgetåret 1941/42 skulle alltså komma att uppgå till sammanlagt 70,762,900 kronor, vilket belopp fördelar sig på olika kapitalfonder på följande sätt:

Statens affärsverksfonder (statens järnvägars fond)	kronor	1,750,000
Luftfartsfonden	»	2,090,100
Statens allmänna fastighetsfond	»	5,460,000
Försvarsväsendets fastighetsfond	»	44,402,800
Statens utlåningsfonder	»	11,295,000
Fonden för låneunderstöd	»	3,980,000
Fonden för förlag till statsverket	»	1,410,000
Diverse kapitalfonder (arrendeegnehemsfonden)	»	375,000
		Summa kronor 70,762,900.

Härom har utskottet velat

erinra.

Stockholm den 19 juni 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Asplund, Heiding, Sven Larsson, Karl Andersson, Bäckström, Gustaf Iwar Anderson, friherre De Geer, Nisser* och *Ekströmer*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Danielsson, Ward, Persson* i Falla, *Lindberg* i Umeå, *Isacsson, Andersson* i Malmö, *Andersson* i Södergård, *Hansson* i Rubbestad och *Eriksson* i Frägsta.